

ELŐ-SZÓ Kisbíró helyett

Előszállás Nagyközség
Önkormányzatának
kiadványa

VI. évfolyam 1. szám

2017. 1. szám

Meghívó

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 169. évfordulójának tiszteletére rendezett ünnepségre.

Időpont: 2017. március 15. 18 óra

Helyszín: Kossuth Lajos Művelődési Ház

Ünnepi beszédet mond: Farkas Imre polgármester

Közreműködnek:

az Árpád Fejedelem Általános Iskola 7. osztályos tanulói és a néptáncsoport

Az ünnepség után koszorúzás lesz a kastélyparkban, a Petőfi szobornál.

Petőfi Sándor: 1848

Ezernyolcszáznegyvennyolc! az égen
Egy új csillag, vérpiros sugára
Életszínt vet a betegségében
Meghalványult szabadság arcára.

Szent szabadság, újabb megváltója
A másodszor súlygedt embereknek,
Drága élted miljom s miljom ója,
Ne félj, téged nem feszítenek meg.

Elbuvék a békesség galambja,
Fészke mélyén turbékolni sem mer;
Háborúnak ölyve csattogtatja
Számjait a légben vad örömmel.

Hah, ti gyávák, ti máris remegtek?
Ez csak kezdet, ez csak gyermekjáték...
Hát ha mindazok beteljesednek,
Amiket én álmaimban láték!

Eljön, eljön az ítélet napja,
A nagy isten vértételei tart,
S míg jutalmát jó, rossz meg nem kapja,
Már nyugonni sem fog addig a kard!

Nőnap

alkalmából szeretettel köszönti
a hölgyeket, lányokat, asszonyokat,
Előszállás Nagyközség
Önkormányzata képviselő-
testülete nevében

Farkas Imre, polgármester

ÓVODAI HÍREK KÉPEKBEN

MEGHÍVÓ NYUSZIVÁRÓ 2017.

A Hagyományörző Nyugdíjas Klub szeretettel vár mindenkit 2017. április 12-én Nyusziváró műsorára a művelődési házba.

Délelőtt 10 órától tojásfa díszítés
a művelődési háznál.

Délutáni műsor 15 órától:
óvodások műsora, iskolások műsora,
a mazzorettcsoporthoz, locsolóvers mondás
zsíros kenyér parti, teadélután,
kézműves foglalkozások.

Mindenkit
szeretettel várunk!

FELHÍVÁS!

A Szállás Napok 2017. keretében
„SZERETEM ELŐSZÁLLÁST”
falutörténeti csapatvetélkedőre
hívunk és várunk minden kedves érdeklődőt
a művelődési házba
2017. június 1-jén 17 órától.

A vetélkedőre 5 fős vegyes csapatokat
várunk (gyerekek-felnőttek).

A felkészülésben segíthet
a könyvtárban elhelyezett történeti évkönyv
és az internet:
eloszallas.atw.hu
hu.wikipedia.org/wiki/Előszállás

OVI HÍREK

Az év végi ünnepek és a szünet után nem volt könnyű visszatérni a régi kerékvágásba.

Többeket újabb kényszerszabadságra küldött a kacér báránymíló, s az így eltelt hetek alatt jelentősen javult az egy gyermekre jutó személyzeti statisztika.

De a „legények a gáton” hősieken készülődtek a farsangra. Az ovi belső hangulatát mókás díszek vidították. Február 7-én, a jelmezbálban az angyaltól az ördögig - hercegkisasszonyokkal tarkítva - mindenki megjelent. Fergeteges műsorral kedveskedt nekünk Molnár Orsi művésznő, utána, pihenésképpen, tréfas versenyekkel múltattuk az időt, mint pl. csokievés kéz nélkül, joghurtelés kanál nélkül, lufi-fenntartó tánc stb. Közben finom rágcsiszás és szörpizés folyt. Aztán a fertőtlenítő, frissítő nagytakarítás mellett szorgalmasan készülődünk a jótékonysági bálunkra.

A temérdek munkából mindenki alaposan kivette a részét. A merészebb nagycsoportosok és a felnőtt kollektíva is tánccos műsort tanult be és adott elő. A bál, három szoba sűrítve: előkészületek – lefolyás – romeltakarítás, igen időigényes és fáradságos munka volt. Köszönjük mindazoknak, akik szülőként, támogatóként, résztvevőként, vagy bármilyen módon is segítettek a munkánkat! A bevételből az óvoda udvarát szeretnénk korszerűsíteni.

27-én a környezeti továbbképzésünk utolsó előadására került sor.

A környező óvodákból érkező kollégák minden alkalommal nagyon jó érzésekkel távoztak óvodánkból. Ezek a találkozások nagyon jó alkalmakat biztosítanak a tapasztalatok cseréjére is és a jó kapcsolatok kiépítésére, továbbfejlesztésére.

Igyekszünk vidám, színes dekorációval hívogatni a tavaszt, és jókedvet várásolni az adminisztrációs munka és a létszárhány leküzdésére.

A Költészet napjára, a Nyusziváró ünnepre a Süni csoport készül, a Hagyományörzőkkel szövetségben!

„Magdus Dadus”

MEGHÍVÓ GAZDAFÓRUMRA

Gazdálkodók és földtulajdonosok, figyelem!

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának polgármestere **gazdafórumot** hív össze **2017. március 22-én 18.30 órai** kezdettel, melynek helyszíne a **Kossuth Lajos Művelődési Ház.**

TÉMÁK:

- külterületi utak használata
- mezőőr alkalmazása
- helyi rendezet tervezete

Minden érintett részvételére számítunk!

Farkas Imre, polgármester

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

Tisztelt Előszállási Lakosok!

A DUNANETT NKft. 2017-ben minden hónapban elszállítja a szelektíven összegyűjtött hulladékot, amit a szelektív hulladékgyűjtési napon reggel a ház elé kell kirakni (ahová a kukát is szoktuk tenni).

Szelektív hulladék-gyűjtési napok, Előszállás 2017.

március 16., április 20., május 18., június 15.,
július 20., augusztus 17., szeptember 21.,
október 19., november 16., december 21.

Kérjük, hogy a tárolóedényeket kiöblítve tegye a zsákba!

Előtte: tapossa laposra!

Veszélyes hulladék tárolására

(pl.: növényvédőszer, maró, mérgező anyag stb.)

használt csomagolóanyagot NEM SZABAD KIRAKNI!

A szelektív hulladékot **átlátszó műanyag zsákban**, illetve a hullámpapírt a zsákok mellett, lapra hajtogatva, összekötve kell elhelyezni, az alábbiak szerint:

1. zsák: PET palack, mosószeres flakon, alumínium és vas csomagolási hulladék (pl. sörös-, üdítő-, konzervdoboz stb.)

2. zsák: papír, italos és ételes karton csomagolási hulladék (pl. tej, üdítőitalos, paradicsomleves, süteményes stb. kartondoboz),
és külön: lapra hajtogatott, összekötött hullámpapír

ELŐ-SZÓ – Kisbíró helyett

VI. évfolyam 1. szám

Alapító: Előszállás Nagyközség Önkormányzata, 2012.

Lapnyilvántartási szám: IO/11022-4/2012., OSZK ISSN 2063-6687

Kiadó: Előszállás Nagyközség Önkormányzata,

2424 Előszállás, Fő tér 3.

A kiadásért felelős: Farkas Imre polgármester

Szerkesztő: Koczka Katalin

Készült 950 példányban, 2017. március 8-án

Nyomda: Text Nyomdaipari Kft., Dunaújváros

A sokszorosításért felelős: Knyihár Lajos ügyvezető

Megrendelés száma: 1/ESZ/2017.

MEGHÍVÓ

KÖLTÉSZET NAPJA 2017.

Sok szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját a **Költészet napja** alkalmából 2017. április 21-én 18 órakor kezdődő ünnepségünkre.

Helyszín:
Kossuth Lajos Művelődési Ház

Petőfi örök

Talán nyolc éves lehettem, amikor kezembe akadt egy vékony kis füzet. Megsárgult borítóját már nem lehetett elolvasni. Kinyitottam, a címe ez volt: Petőfi Sándor: János vitéz. Elkezdtem olvasni, már Anyám többszöri hívását sem hallva faltam a betűket. Kicsit segítenem kellett Anyának, de már alig vártam, hogy tovább olvashassam ezt a gyönyörű költeményt. Azután újra meg újra elolvastam. Attól kezdve nekem a mai napig a legkedvesebb költőm: Petőfi Sándor.

Valamivel később Budapestre kirándultunk, ami nagy szó volt kicsiny falusi iskolánkban. A Nemzeti Múzeum lépcsőjénél elképzeltem, amint Petőfi a Nemzeti dalt szavalja. Jött a karácsony, a Jézuskától egy Petőfi verseskötetet kértem.

Évekkel később, már felnőttként, elmentünk Kiskőrösre, Petőfi szülőházához. Nagyon megható volt, hogy az apró nádtetős házhoz alakították ki az egész teret. Olyan áhítattal léptem be a házba, mintha szentélybe léptem volna. Szinte hallani véltem egy apró gyermek vékony hangját, amikor felsír, majd mikor először mondja: „Mama”. Mikor a gyerekeink iskolásak lettek, velük is elmentünk Kiskőrösre. Úgy mentünk, mintha zarándokútra mennénk. Ők is ismerték sok versét, és szavalták is március 15-én. Beszélgettünk, de nem értettük, hogy pár fiatal éve alatt, ennyi gyönyörű verset hogyan tudott írni. Hogyan érzett rá, hogy fiatalon csatában fog meghalni, hogy a felesége újra férjhez megy majd. Követve útját, eljutottunk Kiskunfélegyházára, ahhoz a házhoz, ahol nevelkedett. Jártunk Pápán, Debrecenben, és egy kirándulásunk alkalmával Koltón, a Teleki kastélyban, ahol a mézesheteiket töltötték Szendrei Júliával. Itt íródott 27 gyönyörű verse, köztük a legszebb, a Szeptember végén. Felejthetetlen élmény volt látni a bérce tetőt, leülni arra a padra, ahhoz az asztalhoz, ahol a szebbnél szebb költemények íródtak. Gondolataimban tervezgettem, talán eljutok egyszer oda is, ahol utoljára látták.

Később erdélyi kirándulást szerveztem, így az útvonaltervben Segesvár is szerepelt. A véletlen folytán megismerkedtünk egy fehéregyházi tanítóval. Az Ő segítségével láthattuk Petőfi körtefáját, egy kis park közepén, elkerítve, virágokkal körbeülve. Bemehettünk abba a szobába is, ahol utolsó estjét töltötte. Szívszorító érzés volt, nehezen indultunk tovább. Dombok lankái közt haladva értünk Petőfi emlékhelyéhez. Árnyas fák-tól övezve, megkopottan, de nem elfeledve áll halhatatlan költőnk emléktáblája. Nemzeti színű szalaggal átkötött koszorúval tisztelegtünk emlékének Elénekeltek a Himnusz. Meghatódva, gondolatainkba merülve, csendesen emlékeztünk. A sok-sok koszorú, nemzeti színű szalag és virág láttán, tudtam, tudtuk mindannyian: Petőfi örök...

Előszállás, 2011. február 23.

Kerlang Ferencné

Közelgő programjaink:

- Április 12. Húsvéti műsor és játszóház
Április 13. Jótekonysági est – Barabás Virág és családjának megsegítésére
Április 21. Költészet napja
Május 1. Horgászverseny
Június 1-2-3. Szállás napok
Június 9. Patakparti óvodai ballagás
Június 17. Általános iskolai ballagás és tanévzáró

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
és a Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

IRODALMI PÁLYÁZATOT

hirdet

Előszállás község alapításának
89. évfordulója alkalmából.

Téma:

Visszaemlékezés a falusi élet mindennapjaira

Hogyan éltek Előszállás lakói
az önálló községgé válás után, 1928-1946-ig?
Hogyan teltek a hétköznapiak, az ünnepek?
Milyen volt a munka, a munkamegosztás?

Kategóriák:

1. kategória: általános iskolai tanulók	6-10 éves korig (alsós)
2. kategória: általános iskolai tanulók	11-14 éves korig (felsős)
3. kategória: középiskolás tanulók	15-18 éves korig
4. kategória: felnőtt kategória	18 év felett

Nevezési feltételek:

- a pályázat műfaja lehet visszaemlékezés, riport, esszé. Tartalmazhat fotókat vagy rajzokat is, a képeket a szövegbe illesztve kell benyújtani.
- a pályamű kézzel vagy géppel írott is lehet, maximum 5 oldal, 2 cm-es margók, 1-es sorköz
- a pályázat jelíges. A pályázaton fel kell tüntetni a pályázó által választott jelíget és a kategóriát.
- külön borítékban kell elhelyezni a pályázó nevét, elérhetőségét tartalmazó lapot. A borítékra csak a választott jelíget lehet ráírni.

A pályamunkák leadási határideje: 2017. április 28.

A pályázatokat személyesen vagy postai úton lehet eljuttatni a következő címre:

Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár
2424 Előszállás, Balatoni út 31.

Kapcsolattartó: Tábiné Nyúl Gabriella
Elérhetősége: 0630 372 5367

A beérkezett pályaműveket szakmai zsűri fogja értékelni. A díjazott pályaművek bemutatására és a díjak átadására a Szállás Napok keretében kerül sor.

Tartalmas múltidézt kívánunk!

PÁLYÁZTUNK

Iskolánk, mint regisztrált Tehetségpont, sikeres pályázatot nyújtott be a „Tehetségek Magyarországa” című projekt keretében. A Tavasz kerámia szakkörön kis fazekas-palántáink már két hete alkothatnak a nyáron újonnan

kialakított agyagos teremben. A 8 alkalmas foglalkozássorozat mellett kézműves anyagokat kaptunk, valamint egy szép tavaszi tanulmányi kirándulásra lesz alkalmunk elmenni.

-(Mátrai Adél)-

LABDARÚGÁS

Előszállási helytállás Madocsán

Az előző évekhez hasonlóan Előszállás csapata ismét indult a Madocsa Teremlabdarúgó Tornán. Alakulatunk 2002 óta több éven keresztül, minden alkalommal részt vett a madocsa sportcsarnokban megrendezett tornán, amin többször kiváló eredményt értünk el, a dobogó minden fokát megjárva. Több játékosunkat különdíjjal is jutalmazták.

A csapat a 2016/17-es tornán indult első alkalommal Szil-Ker Ablak Előszállás néven, mivel a nevezéssel járó költségek egy részét a Szil-Ker Ablak Kft. (Szili László) finanszírozta, emellett 1 garitúra szereléssel is megajándékozta a csapatot, amit ezúton is köszönünk. 11 csapat mérette meg magát a 2016. december és 2017. február között zajló 10 fordulós versenysorozaton. Csapatunkban több korosztály is képviseltette magát, a régi motorosok mellett a fiatalabb korosztály is bemutatkozott.

Végig jól szerepeltünk, a torna során kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtva az utolsó előtti fordulójáig esélyünk volt a döntőbe jutásra. Azonban az FTC-t erősítő és nemzeti válogatott játékos-sal, Böde Dániellel felálló, későbbi ezüstérmes együttes megállított bennünket a döntőbe vezető úton. Ezt követően a 3. helyért folytatott küzdelemben, a meccs során végig kiélezett harcot vívva, 3 : 2-es eredménnyel alulmaradtunk, a tornát többször megnyerő madocsa Sarki Kocsma csapatával szemben.

Összességében szép eredménnyel búcsúzva az előszállási csapat a 4. helyen végzett, és elnyerte a Legsportszerűbb Csapatnak járó kitüntetést. Egyéni elismerésben is részesültünk,

2 játékosunk is bekerült a torna „álomcsapatába”. Az eredménytől függetlenül a legfontosabb, hogy minden hétvégén baráti társaságban, jókedvűen, hasznosan, aktív pihenéssel töltöttük el szabadidőnket, öregbítve Előszállás hírnevét.

A csapat összetétele: Dunavári Kornél, Horváth Péter, Kovács Zolt, Mészáros János, Nyári Attila, Nyul András, Reichardt Bálint, Romhányi Frigyes, Simon Zolt, Szili Csaba, Béres László (Dunaföldvár), Cseke Péter (Alap).

Sportbaráti üdvözléssel:

Reichardt Bálint

A globális felmelegedés hatása egyes fertőző betegségek terjedésére

Globális felmelegedésnek a Föld átlaghőmérsékletének emelkedését nevezzük, melynek során emelkedik a földfelszín-közi levegő és az óceánok hőmérséklete. A tudósok döntő többsége úgy véli, hogy az utóbbi évtizedek felgyorsult felmelegedése zömében az emberi tevékenység miatt következett be. Ez a környezeti változásokon, a tengerszint emelkedésén, a csapadék térbeli, mennyiségi eloszlásán, a szélsőséges időjárási viszonyokon (árvizek, hurrikánok, tájfunok stb.) kívül állat- és növényfajok kipusztulásához, vagy éppen a kipusztulás lassulásához, különböző gazdasági hatásokhoz, bizonyos betegségek gyorsabb, könnyebb, szokatlan területeken történő terjedéséhez, új, megváltozott fertőző képességű kórokozó-típusok kialakulásához vezethet. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy a globális felmelegedés „csak” a tudósok ügye; valójában azonban mindannyiunkat érint. Közben sokan örülnek az ősze húzódnó nyári melegnek, a hó, fagy nélküli télnek, számos hátrányos következménye is van ennek, melyek közvetlenül megtapasztalhatóan érintik mindennapi életünket.

A hőmérsékleti viszonyok megváltozása miatt megváltozik egyes kórokozók túlélési lehetősége, a téli fagyok hiányában kevésbé pusztulnak el a rovar és gomba kártevők,

a rágcsálók; bizonyos fertőző betegségeket terjesztő szúnyogok, kullancsok (vektorok) túlélési lehetősége megnő, s ezek olyan területekre is eljuthatnak, ahol korábban nem fordultak elő. Egyes fertőző betegségek kórokozóinak szaporodásához, így a betegség elterjedéséhez a fentiek mellett nagyban hozzájárul a világméretű személy- és áruforgalom, állatbetegségek esetén a fogékony állatok földrajzi elterjedésének, vándorlásának, vonulásának változása is.

A híradásokból értesülhet a Tisztelt Olvasó újabb, vagy Magyarországon csak ritkán előforduló fertőző humán- és állatbetegségek megjelenéséről. Mások a környező országokban megállapított fertőző betegségek behurcolási veszélyeiről hallhatunk.

A külföldre, különösen egzotikus országokba utazók is gyakran járványos fertőző betegségek előfordulásáról, veszélyeiről kapnak információt.

Az alábbiakban néhány, gazdasági használlatainkat, turistákat érintő, esetleg állatról emberre terjedő fertőző betegségről, ill. a fertőződés, a behurcolás megelőzéséről kívánok szólni, terjedelmi korlátok miatt a teljesség igénye nélkül.

A **kélnyelv-betegség** iránt szarvasmarhák, juhok, kecskék, vadon élő kérődzők fogékonyak. A kórokozó vírus emberi egészségre ártalmatlan. A betegség terjesztésében a törpeszúnyogok kiemelt fontosságúak. A szúnyogok a szél útján akár 300 km-re is elszórádhatnak, s ezáltal ott a betegség megjelenhet. A vírus az érfalakat károsítja, emiatt az állatokban vérzések, nyálkahártya-fekélyek, vizenyő alakul ki, a vérpangásos nyelv kékké válik. A betegség korábban csak trópusi, mediterrán területeken fordult elő. Az elmúlt években Magyarországon is megállapításra került.

A **nyugat-nílusi láz** kórokozóinak gazdái a madarak, közöttük szúnyogok révén terjed.

Az ember is szúnyogcsípéssel fertőződik. Nagy távolságokra a költöző madarakkal kerül. Emberről emberre közvetlenül nem terjed. A fertőzöttek 80%-a tünetmentesen átvészeli, és vélhetőleg egész életre szóló immunitást szerez. Az esetek 1/5-ében láz, izomfájdalom, fejfájás, nyirokcsomó megnagyobbodás, bőrkürtések jelentkeznek; a fertőzöttek kb. 1%-ában agyhártya-, agyvelőgyulladás alakul ki, amely halálos lehet. Lovakban láz, izomrángások, az izmok merevsége, idegrendszeri szövödmények, mozgáskoordinációs zavarok jelentkeznek,

s az esetek 10%-ában elhullásra vezet. Lovak részére védőoltás létezik.

A **bőrccsomósodás-kór** állatról állatra közvetlenül, vagy szúnyogok által is terjedő, himlővírus okozta fertőző betegség. Szarvasmarhákra, bivalyokra veszélyes. A betegség tünetei: láz, jól látható

csomók a bőrön, tőgyön, orron, szájon, a nyirokcsomók megduzzadnak, az állat lesoványodik, a tejtermelés csökken, majd elapad, vetélés, bőrkárosodás. A kórokozó embert nem fertőz. Bulgáriában, Szerbiában előfordult 2016-ban. Magyarországon még nem észlelték. Terjedésében komoly veszélyt jelentenek az illegális állat-szállítványok. A fertőzött állományokat leölik.

Az **afrikai sertéspestis** iránt Európában a házi sertés és az európai vaddisznó fogékony. Afrikában a közönséges varacskos disznó és egyéb vaddisznófajok, valamint az Ornithodoros nembe tartozó óvantagok játszanak szerepet a betegség fenntartásában. A betegség Európa több országában előfordult az utóbbi években, jelenleg Ukrajna Magyarország közeli részén került megállapításra. A betegség embert nem betegít meg. A sertések minden életkorban fogékonyak, a megbetegedettek szinte kivétel nélkül elhullanak. A felelőtlen emberi magatartás szerepet játszhat a betegség terjesztésében (állatcsempészés, dokumentáció nélküli állatszállítások, nyers sertés termékek, állati eredetű hulladékok, ragályfogó tárgyak szabálytalan behozatala, fertőtlenítési hiányosságok stb.). A beteg sertés minden váladékával (belső, vizelet, nyál, orrváladék, ivarszervi stb.) üríti a vírust. A beteg állatok közvetlenül megfertőzik társaikat. A betegség tünetei: hirtelen elhullás, bágyadság, étvágytalanság, gyengeség, bizonytalan mozgás, láz, testszerte vérzések, véres-habos orrfolyás, vércsíkos-véres hasmenés, vetélés. Gyógykezelési lehetőség, védőoltás nincsen.

Az emberi fertőzéseket okozó **dengue-láz** kórokozója feltételezhetően egyes madárfajokban is jelen van; a sárgaláz egyik formája, a **dzsungel sárgaláz** trópusi esőerdőkben élő majmok között terjed, szúnyogok oltják az emberbe. Ezek a betegségek Dél Ázsiában, Afrikában, Dél-Amerikában fordulnak elő. A **maláriát** hordozó szúnyogok nálunk nem élnek meg. Európa több országában behurcolt fertőzőként vagy ún. reptéri esetként fordul elő. Tünetei: láz, hidegrázás, izomfájdalom, gyengeség, fejfájás, hasi fájdalom, hányás, hasmenés; a lázas és lázmentes időszakok 48-72 óránként ismétlődnek.

A fertőző betegségek megelőzésében az alábbiakra kell különösen ügyelni:

Ismeretlen eredetű, jelöletlen, származási igazolások nélküli állatot soha ne vásároljunk, udvarunkba ne engedjük be. A nagylétszámú állományoknál a karanténos szabályait be kell tartani. A házi sertés és a vaddisznó közvetlen érintkezését kerítéssel meg kell akadályozni. A vaddisznók által szennyezett, megdézsmált takarmány, vaddisznó zsigerelésből, feldolgozásból származó nyese-dék, hulladék ne kerüljön a házi sertés elé! Az állattartó az állatok megbetegedését haladéktalanul jelentse állatorvosának! Beteg állatot tartó udvart ne látogasson más állattartó! Mindig történjen meg a munkaruha-váltás az állatok gondozásához, etetéséhez. Az állatgondozáshoz használatos eszközöket ne adjuk kölcsön, ill. szükség szerint szigorúan fertőtlenítsük! Rendszeresen történjen meg az istállók, ólak megfelelő, hatékony takarítása, fertőtlenítése! A konyhamoslék etetési tilalmat, szabályokat be kell tartani. A repülőterek, autópályák, főutak, kamionparkolók hulladékgyűjtőit (ételmaradékok!) rendszeresen üríteni kell, a hulladékot szabályosan ártalmatlannítani szükséges! A szállodák, éttermek, közkonyhák ételmaradékait megfelelően kell kezelni. Az elhullottan talált vadállatokat jelenteni kell, megfelelő megsemmisítésük szükséges. Vadászterületeken tilos az élelmiszer hulladékok elszórása (környezetvédelmi, esztétikai okból is). Fokozottan ügyelni kell a nyers állati termékek (nyers hús, füstölt árú, stb.) rokonok, turisták általi behozatalára, szükség esetén ennek tilalmára, az élelmiszer hulladék kezelésére. Rendszeresen el kell végezteni a fertőző betegségek felmérésére, elterjedésére, a mentességre irányuló diagnosztikai vizsgálatokat. Hatékonyan irtani kell a szúnyogokat, a törpeszúnyogok élőhelyeit (tocsogók, trágyalé stb.) gyéríteni kell. Az emberi testfelületen szúnyogriasztókat kell használni. Külföldre utazás előtt az utazó tájékozódjon a célszág-

ban előforduló fertőző betegségekről, s a lehetséges védőoltásokat adassa be magának! A tartózkodási helyeket lehetőleg szúnyoghálóval védje. Az utazás során be kell tartani az alapvető higiéniai szabályokat (ivóvíz, nyers gyümölcs, ételkészítés, tisztálkodás, stb.). Fontos, hogy külföldről hazaérkezést követően, esetleges betegség

észlelésekor a beteg haladéktalanul forduljon háziorvosához.

Mindezek betartása eredményesen hozzájárulhat a fertőző betegségek terjedésének, előfordulásának megelőzéséhez.

dr. Bodolai Györgym hatósági állatorvos
0630 8161 367

Elment az utolsó előszállási kisbíró Ferenczi Lajos bácsi emlékére

Valamikor a kisbírók fontos szerepet töltöttek be a községek, városok életében. Más néven dobosnak, községi szolgának is hívták őket. A kisbírók feladatai, kiválasztásuk az évszázadok során, és településenként is változtak: volt, ahol a telkes gazdák adták a kisbírói családjukból vagy alkalmazottjaikból, máskor a kisbírói munka apáról fiúra szállt. A szolgálat időtartama általában fél év volt, sokszor télen a földtelenek, nyáron a földtulajdonosok töltötték be ezt a hivatalt. Ha valamelyik megbízott nem tudott elég tenni kötelezettségének, akkor mást kellett maga helyett küldenie.

Munkájukhoz egyenruhát viseltek, hivatásuk jelképe a kisbírói pálca volt. Legtöbbször gyalog jártak vagy kerékpáron, esetleg lovas kocsival, félig-meddig hivatalos közegnek számítottak.

Általában a községi bíró alárendeltjeként feladatuk volt a hivatali helyiségek takarítása, fűtése, hivatalos küldemények kézbesítése, a rendelkezések, eboltás stb. kidobolása, volt, ahol éjszakai őrseget is bíztak rájuk. Szükség esetén adminisztratív munkába is bevonták őket, segédkeztek a választási, népszavazási szavazói lista összeállításában, háborúk idején az élelmiszerjegyek szétosztásában. A kisbíró köteles volt megőrizni a hivatali titkokat, az általa észlelt kártételeket be kellett jelentenie. Leglátványosabb feladatuk a rendelkezések, hirdetések kidobolása volt. Merthogy réges-régen nem volt hangosbemondó, telefon, facebook stb., amin a hírek terjedhettek volna! A hirdetéseket az ún. publikációs könyvből olvasta fel a kisbíró. Ezek a fennmaradt könyvek a községek életének hiteles, hű krónikái. A kidobolások során sajátos nyelvvezetl, fennhangon közölték a tudnivalókat: „közhírré tétetik; mindenki tudomására hozatik; aki az előírást nem veszi komolyan, azt bírság alá vonatik; ...”. Esetenként hirdetésre került, hogy ki lopott a határban, kit fogtak meg!

A kisbírói munka a XX. század második felében fokozatosan visszaszorult, ahogy a tömegtájékoztató eszközök teret nyertek; sok helyen azonban hagyományörző céllal megőrizték.

Lajos bácsi 1927. szeptember 15-én született paraszt családban. Hatan voltak testvérek. Szülei gazdálkodtak. Az iskola mellett nyáron marokverő (aratómunkás, aki a markokra rakott gabonát kévébe köti) volt. A hat elemi elvégzése után apja mellett dolgozott, kaszával aratott, kévét kötözte, a kévéket képébe (keresztbe rakott gabona kévék) rakták. A tarlót össze kellett bögözni (kb. 2 m széles, ritka fogú gereblyével az elszóródott kalászos búzaszálakat összeszedni). Aztán masinás banda tagja volt. Az asztagba (szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre váró gabonakévék) behúzott gabonát a cséplőgépre kellett feldobálni, ezután az etető engedte bele a gépbe. Mind ezt „részt” – néhány százalék búzáért – végezték. A háború után építkezéseken, a felrobbantott dunaföldvári híd újjáépítésén is dolgozott. 1952-ben megnősült; két gyermeke, három unokája, három dédunokája született. Nagy szeretetben éltek. Több, mint 30 évig volt hivatalsegéd, parkőr a községben, a mostani pusztagazda feladatait látta el: rendben tartotta a köztereket, árkokat; kaszált, kapált, javított.

Munkája mellett Lajos bácsi az 1950-es évektől az 1980-as évek végéig töltötte be a kisbíró feladatkörét. Én még láttam, hallottam Őt – talán akkor dobolt utoljára –, amint a falu fontosabb helyein, útelágazásainál a dobpergést követően hangos, jól érthető, ízes beszéddel kezdte mondanivalóját: „közhírré tétetik!” Amikor a faluban meghallották az emberek a dobpergést, minden munkát abbahagyva köré gyűltek, hogy hallják a hirdetést.

Akik csak távolról hallották a dob szót, elindultak a következő, már jól ismert hirdetési helyre, hogy értesülhessenek a közlendőkről. Aztán szájról szájra tovább adták a híreket.

Kezdetben Markovics Pista bácsival (Cimbora) ketten voltak kisbírók, a falu egyik-másik részében. Munkaidőn kívül Ő is gazdálkodott: földet, szőlőt művelt, borászkodott, állatokat tartott. A bérelt gyengébb földeket „felesbe”, a jobb minőségűeket „harmadába” művelték.

Áldozatos, hűséges, szorgalmas munkáját Előszállás Önkormányzata Előszállásért Érdemérem kitüntetéssel köszönte meg.

Idős korában feleségével együtt az előszállási Nyugodt Évek Idősek Otthonában élt szerető gondoskodásban, úgy, hogy családtagjai is rendszeresen a közelében voltak.

2016. december 28-án szólította el Lajos bácsit a Mindenható. Emléke mindannyiunkban tovább él, Rá és az egykori kisbírókra emlékeztet újságunk neve is: „ELŐ-SZŐ Kisbíró helyett”.

dr. Bodolai György

ARANY-EST

200 éve, 1817. március 2-án született Nagyszalontán Arany János, a XIX. századi magyar költészet egyik nagy alakja.

Az Országgyűlés 2016-ban, a költő születésének 200. évfordulója alkalmából, Arany János-emlékévvé nyilvánította 2017-et. Az évforduló alkalmából szerte az országban különböző programsorozatokkal emlékeznek meg Arany Jánosról.

Nyúl Mihály - Arany füst

Jó tanács: Ha gyors sikerre vágyódsz:
Tigrist szelídíts! Már medvén táncolsz,
Mire: épp csak betöröd a vadóc „nyulat”,
S bokor ugrasztásán kacagva mulatsz!
Bandi bácsinak rá ment hatvan éve!
De: „bárányi” Nyúlból, kezes bárányt képzett.

Öregszem. Célom fogytán. Közélt a magány.
Hasznosan mi jót tegyek? Ez a nagy talány.
Veletek nyugodt, biztonságban vagyok.
Kioldjátok mit a sors rejtve hagyott.
Élmény süll-fő, iskolánként rotyog az üst.
Kit a szmog csap meg, kit az „Arany” füst?

Fáradt elme csendben, éjszaka fial.
Emlék keltő gondolat rezzenve riaszt.
Valahol, az Isten háta mögött,
Követ görget az Iza, „Arany” rögt.
Tíz ifjúból már nyolc halott!
„Magyar kór” gyakorta arat ott.

„Szalontai nótárius” éldegél: hallgatag.
Ciberén, hajdinán: amitől a has dagad.
„Kutyabőről” neki már nem jutott!
Csak a lelke nemes! Béklyó nélkül futott.
Tehetős úr volna? Nem lehet ráfogni.
De: éhomra tudott nagyokat álmodni!

Mit jelent e név? Mit a közös eszme?
Aki feladja: vét. Soha, semmi sincs veszve.
Aranyunk: érték mérője nem karát.
„Egy népi sarjadék”. Jellemezte magát.
Hősi regét álmodott. Teremtett Toldit,
„Szibinyáni Jankot”. Daliát, s bumfordit...
Büszkén éneklük, védve a Szent Hazát:
Csatába indulók a „Nemzetőr dalát”.
Tollát dúsan, néphagyomány táplálja,
Hősi dalát nemzedékek sora kántálja.

Előttünk délibáb, zajló „Családi kör”,
Szívemnek zsongó, édes, falusi tükör...
Arany rögt! A kor jövő látó gyereke?
Vagy: megállt a történelem kereke?
Hét emberöltő múlva is: „A fülemüle”
Szól! Torzsalkodik dala, mával vegyülve.

Tavaszkodván terjed, mint a nátha!
Szomszédolva látjuk: ki barátja

Ebből az alkalomból március 3-án, a Kossuth Lajos Művelődési Házban Arany-estet rendeztünk. A Versbarátok Köre tagjai egy-egy Arany János verssel érkeztek az estre.

Az emlékév tiszteletére Nyúl Mihály egy verset is írt, Arany füst címmel.

Tábiné Nyúl Gabriella

Magyar szónak. Síralmas tréfának.
Kortalan mókától füleink szét állnak.
Sírásba hajló kacaj tombol, mint fergeteg.
Szabad e kedvvel vigadni, mikor más beteg?
Szívünkben rég tavasz van: szól a csalogány.
Jóteknő dalát reménnyel hallja Virág.
Szeme cinkosan nevet. Köszönt titeket.
Tekintete üzeni: jön a kikelet!

Vissza térnek hangulatos esti percek,
Emlékező hang zizeg, nem a szű serceg.
Szin-játszók, -mint maga Juliánusz barát-,
Együtt keresnek elveszettnek hitt hazát.

Példás szerénység, nemzeti alázat.
Szeretve tisztelni szülő hazánkat.
A nyomorgó nép: vágyait önti.
Fájdalmas sóhaját rímekbe költi.
Ahogy pityke a szűrt, népi színnel mintáz,
Úgy választékos szót, káromkodás cifráz.
Meghallja e földi kín ember sikolyát.
Hősök által ad reményt, egyenes csigolyát.

Dicső múltban bízva hinni! Nagy próba.
Mint Szondy deli két apródja:
Hősi tettet énekelni,
Példát adni, érvet lelteni.
Amire népünk oly régen vágyott:
Boldog, önfeledt: szabadság-álmod!

Vert, sárba tiport vágyak elsíratója.
Letéve a lantot, szívét bú borítja.
Nem fickándoznak, kergetőznek friss rímek.
Lanthúrba fojtják a dalt keserű hírek.

Most, midőn a magyar „Dal” angolul szól,
Magyar mérnök, orvos brit tányért pucol,
Itt pang a hon, uszít kevély intrikus,
Tépáz elesettet, csomó cinikust!

Magyar virtus? Szórhatnak rá átkot:
Zsarnokot nem méltatnak „bárdok”!
Becsülete, népi önérzete vallja,
Egyenes, hős tekintete sugallja:

„Vagyok olyan legény, mint te.
Vágok olyan rendet, mint te.
Ha nem hiszed, gyere velem.
Fogd meg az én kasza nyelem!”

Összefogás Barabás Virágért

2017.04.13.
18 óra

Április 13-án 18 órakor megrendezzük a „Barabás Virág jótékonyági Estet” Előszálláson, a Balatoni út 31. szám alatt található Művelődési házban. A jegyek ára 1400 forint.

Az est házigazdája Eper Márton, az M4 csatorna műsorvezetője.

Fellépők: Princess Hegedűs Trió, Farkas Zsolt az Ének Iskolájából, helyi büszkeségeink is: az előszállási néptánc-csoport, Tóth Kriszta rocklady, Gett Dance, vagy éppen mazsorett csoportunk, Dunaföldváról Szávólovics Gabriella, Grijnovitz Anikó és Oláh Alex.

Aki nem tud előjóni, támogató jegyet vásárolhat az alábbi helyszíneken: Dunaföldvár: Gyöngy Fitness, Turcskútné Ignác Györgyi, Dunaföldvár: Carlisa virágbolt, Lombos Anett, Előszállás: Fenyőfa vendéglő, Makovics Dávid, Fancsinné Nyúl Gabriella. Az esten lehetőség van az összegyűjtött műanyag kupakok leadására, és ajándéktárgyak vásárlására, valamint bűtű is lesz. Bármilyen felajánlást szívesen fogadunk!

Összefogás Barabás Virágért

KIS ANYAKÖNYV

Újszülött
SIPOS LUCA

Gratulálunk
a gyönyörű
babához!

LEHET FIATALOS A 60 ÉVES?

Most lett 60 éves, és mégis!.. Fiatalos lendülettel, tudatosan formáljuk és alakítjuk tantervünket az előszállási iskolában. Lehetőségeinkhez mérten próbálunk irányt mutatni szülőknak, iskoláknak egyaránt.

A gyermekekért mindent! - gondolattal indítottuk el, és alkalmazzuk azt az új oktatási eszközt, mely személyiség- és memóriafejlesztő módszerén kívül különösen hatékony a logikus gondolkodás, önálló döntéshozás, kreativitás fejlesztése terén.

A program neve: Sakkpalota.

Folyamatosan építgetjük „sakkpalotánkat”. Ahogy mi pedagógusok, gyermekeink is érdeklődve várják a már rendszeressé vált sakkpalota órákat. A tanulók izgatottak, élénkek és vidámak... kezdődik az óra!

A bevezető nyitódalt közösen énekelik, majd jó hangulatban együtt, ügyesen és kreatívan vesznek részt a játékos tanulásban. Az első és második osztályosok barátkoznak a táblajátékkal. Megismerkednek az egyes bábuk lépésmódjával. Megtanulják a figurák értékrendjét és a táblán való mozgásuk fajtáit. Kezdi felismerni annak lehetőségét, hogy lelkesedésükkel és ötleteikkel egyre izgalmasabbá tehető a játék és a tanóra. A tanító nénik (Bokor Ferencné és Berényi Edit) ügyesen irányítanak, ügyelve arra, hogy a feladatok sikerélménnyel örvendeztessék meg a diákokat.

Röpül az idő... Kicsengetés előtt még belefér egy üdítő babzsákos torna is. Frissül a test, az agy, és a lélek. Majd csengetés után kezdődhet a következő óra...

(BM)

